

بسم الله الرحمن الرحيم

در پس عملیات "شاخه زیتون" ترکیه در شمال سوریه، چه چیز نهفته است؟

(ترجمه)

پرسش:

پس از عملیات "سپر فرات" و کوتاهی اردوغان در حق حلب، که تسهیلات تسلط نظام بشار را به آن فراهم کرد، شاهد آرام گرفتن نسبی اقدامات اردوغان در سوریه بودیم. ولی از شنبه مورخ ۲۰ جنوری ۲۰۱۸م مجدداً عملیاتی را تحت نام "غصن زیتون (شاخه زیتون)" به شهر "عفرین" با توپخانه و حملات هوایی به راه انداخت. چنانچه در اعلامیه‌ای که رئیس ستاد ارتش ترکیه به روز یکشنبه به نشر رسانده بود، آمده است: «عملیات شاخه زیتون، که دیروز شنبه آغاز یافت، با طرحی که در نظر گرفته شده است، هم‌چنان ادامه خواهد داشت.» (منبع: تُرک پرس، مؤرخ ۲۱ جنوری ۲۰۱۸م) در پس عملیات شاخه زیتون که اکنون نیز جریان دارد، چه چیز نهفته است؟ الله سبحانه و تعالی خیرتان دهد.

پاسخ:

پیش از آن‌که به تحلیل آن‌چه جریان دارد، پردازیم، باید به یک امر مهم توجه کنیم و سیاست کنونی ترکیه نیز به محور آن می‌چرخد، که در روشنائی آن، عملیات، رفتار و تصریحات اردوغان را می‌توان درک نمود و آن این‌که اردوغان به شکل

واضحی طرفدار امریکاست و انتظار دارد با این خوش خدمتی هایش، امریکا از بقای حکومت اش حمایت کند؛ چنانچه وی را به قدرت رساند. دلیل آن هم آنچه است که روزنامه صبح، طرفدار دولت ترکیه، به تاریخ ۱۸ اپریل ۲۰۱۷م به نشر رسانده بود: «شب گذشته رئیس جمهور امریکا در تماسی تلفونی همراه اردوغان، همتای ترکی خود، نتایج همه پرسی اصلاحات قانون اساسی و نظام ریاستی ۱۶ اپریل را تبریک گفته و افزود که وی شخصاً این همه پرسی را از نزدیک تعقیب نموده و اردوغان به خوبی توانسته از پس این کار بر آید و برای اردوغان گفت: من به دوستی دو طرفه مان اهمیت زیادی قائل شده و کارهای زیادی است که باید باهم انجام دهیم.»

به این ترتیب سیاست کنونی اردوغان در سوریه همکاری برای تطبیق طرح های امریکاست چنانچه می خواهد پایه های نظام را تحکیم بخشیده و بر گروه های مخالف بشار فشار آورد تا از مناطقی که به بشار حیاتی است، عقب نشینی کنند. دیری نمی گذرد که اردوغان مخالفان بشار اسد را در حلب با صحنه سازی و تزویر قضایا، توانست که مخالفان را مجاب کند؛ به جای این که در مناطق خویش به منظور جلوگیری از ورود نظام در آن بجنگند، و وقتی که رژیم بشار متوجه حلب بود و تمام تمرکزش را برای هجوم آوری به آن شهر مبذول کرده بود، از این مناطق عقب نشینی کنند و به این ترتیب اردوغان به رژیم قدرت بخشید تا حلب را به تسخیر خود در آورد. این همه به خاطر نبرد "سپر فرات" بود. باید دانست که نبرد "سپر فرات" با اشاره امریکا آغاز شد.

ترکیه در سال ۲۰۱۶م به اشاره امریکا در منطقه طرابلس داخل شد؛ چنانچه "جوزف بایدن" معاون رئیس جمهور پیشین امریکا به انقره سفر نموده و از یگان های مدافع خلق (YPG) خواست تا در برابر نیروهای ترکی که تحت نام "سپر فرات" می جنگند، عقب نشینی نمایند. ما در پاسخ به سوال تاریخی ۲۵ سپتمبر ۲۰۱۶م گفته بودیم: «به خاطر این که امریکا در نقشه ای که به حلب دارد، نیاز است تا مجدداً این شهر محاصره گردد و در دو محور امریکا تلاش نمود که محاصره را به آن برگرداند؛ اول: داخل کردن ارتش ترکیه به شمال سوریه و ابتداء ترکیه به نام درع فرات (سپر فرات) به طرابلس داخل شده و انقلابیون طرفدار خویش را برای مبارزه با داعش از جنوب حلب فراخواند؛ یعنی تضعیف جبهات واقعی جنگ در حلب و تشکیل جبهات جدید برای جنگ داخلی و این که انقلابیون را از جبهه جنگ اصلی، که حلب است، دور نگهدارد...»

و به این ترتیب اردوغان گروه های طرفدار خویش را عقب نشینی داد تا در منطقه "الباب" بجنگند و به استثنای اندکی از مؤمنان، حلب تقریباً از مقاومت خالی گردیده و اکثر گروه ها با ندای اردوغان تحت نام "سپر فرات" لیبیک گفته و از حلب خارج شدند، و اردوغان باز هم این خیانت را تکرار می کند. این اقدامات هنوز هم پابرجاست و آخرین بار-نه برای بار آخر- نظام سوریه را قادر ساخت تا به مناطق مهمی از ادلب تسلط یابد؛ چون گروه های انقلابی ای که تحت اوامر ترکیه قرار دارند، محل اصلی نبرد ادلب-جایی که نظام در هماهنگی با امریکا با تمام توان در حال پیشروی است- را به فراموشی

سپرده و تمرکزشان را به عفرین نموده اند. امریکا به ترکیه بهانه داد که گویا به خاطر منع تجهیز نیروهای جدید طرفدار امریکا، روابط ترکیه و امریکا، به تیره گی گرائیده است.

باید توجه داشت که امریکا از طریق ترکیه به سوریه وارد شد و تنظیم های مزدور خود از جمله یگان های مدافع خلق متشکل از اکثریت نیروهای دموکراتیک سوریه- را از طریق میدان هوایی انجریک مسلح نمود. این چنین است که اردوغان سناریوی "سپر فرات" که توسط آن تسهیلات ورود نظام به حلب را فراهم کرد، تکرار می کند و هم چنان توسط صحنه سازی "شاخه زیتون" می خواهد موانع سر راه ورود نظام به ادلب را بردارد؛ چون دقیقاً نظام سوریه وقتی به طرف ادلب روان بوده و به دروازه های فرودگاه "ابوضهور" رسیده بود که اردوغان جنگ را به عفرین سمت و سو داد و در حدود ۲۵ هزار تن از مخالفان نظام نیز ترکیه را در این جنگ همراهی می کنند. چنانچه "یاسر عبدالرحیم" یکی از رهبران گروه "فیلق الشام" تأکید داشت: «در حدود ۲۵ هزار تن از جنگ جویان "ارتش آزاد سوریه" در عملیات عفرین سوریه شرکت ورزیدند. (منبع: روسیه امروز ۲۳ جنوری ۲۰۱۸م)

این عملیات با اطلاع و توافق امریکا صورت گرفته است، چنانچه مولود چاووش اوغلو وزیر خارجه ترکیه تصریح نمود: «بحران سوریه و مسئله یگان های مدافع مرزی را در شام دوشنبه ۱۵ جنوری ۲۰۱۸م در کانادا، همراه جیمز ماتیس وزیر دفاع امریکا به بحث گرفته و تذکر داد که در حاشیه "جلسه بین المللی وزراء در مورد امنیت و ثبات شبه جزیره کره" در ونکوور کانادا، شام سه شنبه ۱۶ جنوری ۲۰۱۸م همراه تیلرسون وزیر خارجه امریکا نشست داشته است. چاووش اوغلو افزود: «وزیر دفاع امریکا از ما خواسته است، اخباری را که در خصوص ایجاد اردوی جدید در شمال سوریه به نشر می رسد، باور نکرده و تأکید نموده است که وی شخصاً اوضاع را تعقیب نموده و همراه ما در این خصوص در تماس خواهد بود.» (منبع: خبرگزاری آنا تولی تاریخ ۱۷ جنوری ۲۰۱۸م)

از تصریحاتی که در دو روز گذشته از سوی امریکا صورت گرفته دانسته می شود که شاخه زیتون، موضوع عفرین و تحركات اردوی ترکیه و لشکر آزاد سوریه همه به رضایت کامل امریکا و روسیه که اصلاً خود روسیه نیز به همکاری امریکا وارد سوریه شد، صورت گرفته است و دلیل آن هم تصریحات ذیل می باشد:

بر اساس گزارش های الجزیره: «جمعه گذشته حملات نظامی ترکیه در مراحل ابتدایی با بمباردمان شدید در مناطقی معین از عفرین با سرعت رو به افزایشی آغاز یافت. این حملات که با عقب نشینی نیروهای نظامی روسیه از عفرین و اطراف آن هم زمان بود، نورالدین جانیکلی وزیر دفاع ترکیه از آن به عنوان "آغاز حمله واقعی" یاد نمود.» شبکه تلویزیونی عربی جدید از منبع آگاه ترکی نقل کرد که: «پیشنهاد دیگری بر تسلط یافتن به شهر در مقابل توافق بین انقره و مسکو به نحوه اداره کردن آن صورت گرفته است. دولت ترکیه بازسازی مناطق زیادی را از درع فرات و مؤفق شدن کنفرانس سوچی را به شکلی که بالای مخالفان فشار آورد تا در آن حضور یابند، به دوش گرفته است؛ در حالی که روسیه اصرار دارد تا پس از

تسلط یافتن به شهر، این شهر به دولت سوریه واگذار گردیده و هیچ‌گونه نیروی مخالفین در آن باقی نماند. علاوه بر آن، به نظام سوریه اجازه داده شود تا در ولایت ادلب بیشتر پیشروی کند.»

در عین حال، نورالدین جانیکلی وزیر دفاع ترکیه روز گذشته در مصاحبه تلویزیونی تأکید کرد که: «می‌دانیم که روسیه به شکل زیادی نظام را حمایت می‌کند.» اما راجع به انتظاراتی که ترکیه از عملیات دارد، منبع آگاه ترکی به عربی جدید گفت: «انتظار می‌رود که حداقل این عملیات پنج الی شش ماه را دربر گیرد.» وی هم‌چنان اشاره نموده گفت: «راه‌های دیپلوماتیک همراه واشنگتن قطع نشده است.» (منبع: العربی الجديد، ۲۰ جنوری ۲۰۱۸م)

در اعلامیه‌ای وزارت خارجه روسیه گفت: «در ۲۰ جنوری نیروهای نظامی ترکیه به عفرین شمال غرب سوریه حمله نمودند. مسکو راجع به این معلومات نگران است، با توجه به این‌که از نزدیک تعقیب می‌کند.» این وزارت‌خانه اضافه نمود که: «بر اساس حفظ تمامیت ارضی کشور و احترام به حاکمیت آن، روسیه هنوز هم خود را به موضع گذشته خویش که تلاش برای یافتن راه‌حل در کشمکش سوریه بود، پای‌بند می‌داند.» (منبع: روداو، ۲۰ جنوری ۲۰۱۸م)

امریکا می‌خواهد که عملیات نظامی ترکیه در زمان و محدوده معین بوده و تشویق به خویشتن‌داری و حفظ زنده‌گی غیر نظامیان نمود. هدر ناورت سخنگوی وزارت خارجه امریکا گفت: «ما ترکیه را به خویشتن‌داری، تضمین محدودیت زمانی و جغرافیایی عملیات و حرص به عدم زیان زدن به غیر نظامیان، تشویق می‌کنیم.» جیمز ماتیس وزیر دفاع امریکا بر این تأکید داشت که: «ترکیه پیش از حمله به عفرین به ما اطلاع داده و اشاره نمود که راجع به تحولات اوضاع سوریه همراه ترکیه در تماس است.» هدر ناورت هم‌چنان افزود: «سرگی لاوروف وزیر خارجه روسیه همراه همتای امریکایی خویش ریکس تیلرسون اجرائتی را که به هدف اطمینان از ثبات در شمال کشور است، با هم به بحث گرفتند.» وزیر خارجه ترکیه همراه همتای امریکایی خویش در رابطه به این عملیات نظامی بحث نمودند؛ مگر از آن‌چه که بین این دو تن تبادل شده، چیزی در دست نیست. (منبع: بی بی سی عربی، ۲۲ جنوری ۲۰۱۸م)

ریکس تیلرسون وزیر خارجه امریکا گفت: «کشورش امیدوار است با همکاری برای پاسخ‌گویی به نیازمندی‌های امنیتی انقره، در شمال غرب سوریه منطقه امن ایجاد کند.» جنرال جوزف واتل فرمانده ستاد مرکزی ارتش امریکا تأکید کرد که ترکیه از عملیات عفرین کشورش را به جریان قرار داده و اشاره نمود که این شهر در محدوده عملیات نظامی امریکا قرار ندارد. و وزارت دفاع امریکا، با در نظر داشت درک نگرانی‌های امنیتی ترکیه در منطقه، آن کشور را به عدم افزایش تنش فرا خواند. (منبع: روسیه امروز، ۲۳ جنوری ۲۰۱۸م)

فرمانده ستاد مرکزی ارتش امریکا نیز گفته است که ترکیه ایشان را از عملیات نظامی شهر عفرین سوریه مطلع نموده و در عین حال تأکید بر این نمود که این شهر در محدوده عملیات نظامی امریکا قرار ندارد. وی که در کنفرانس مطبوعاتی سخن می‌راند افزود: «کشورش توجه خاصی به منطقه عملیات ترکیه ندارد.» (منبع: قدس، ۲۱ جنوری ۲۰۱۸م)

ریکس تیلرسون وزیر خارجه امریکا گفت: «کشورش امیدوار است، به منظور پاسخ‌گویی به نیازمندی‌های امنیتی ترکیه همراه این کشور به‌خاطر ایجاد منطقه امن در شمال غربی سوریه کار کند.» این اظهارات را که در روز سوم عملیات «شاخه زیتون»-عملیاتی که نیروهای مسلح ترکیه و ارتش آزاد سوریه در منطقه عفرین سوریه به راه انداخته‌اند- ایراد نمود، افزود: «همراه یک‌تعداد از مقامات ترکی و برخی نیروهایی که در میدان جنگ می‌رزمند، به چگونگی آرام گرفتن اوضاع و پاسخ‌گوئی به نگرانی‌های مشروع امنیتی انقره بحث کردیم.» (منبع: تُرک پرس، ۲۳ جنوری ۲۰۱۸م)

راجع به اظهارات ریکس تیلرسون وزیر خارجه امریکا در مورد اعلام قصد کشورش برای تشکیل ارتش ۳۰ هزار نفری که وظیفه نگهبانی مرزی را به‌دوش داشته باشند، که خشم انقره را نیز برانگیخته بود، تیلرسون را واداشت تا در متن هواپیمای حکومتی امریکا تبصره‌ای در این مورد داشته باشد؛ چنانچه به خبرنگاران گفت: «کشورش قصد ایجاد هیچ‌گونه نیروی مرزی با سوریه را ندارد.» به اساس گزارش آناتولی وی اضافه نموده گفت: «کشورش راجع به اخباری که خبرگزاری‌ها در رابطه به موضوع تصمیم ایالات متحده امریکا به ایجاد تشکیل نیروی امنیتی مرزی در سوریه نقل کردند، به ترکیه توضیح خواهد داد.» در همین مورد ناورت سخنگوی وزارت خارجه امریکا اضافه نموده گفت: «همراه ترک‌ها هدف از همکاری همراه عناصر محلی را شریک ساختیم و گفتیم که عناصر محلی امنیت مناطقی را که از داعش پس گرفته می‌شود، تأمین می‌کنند.» (منبع: اورینت نیوز، ۱۹ جنوری ۲۰۱۸م)

اریک پاهون سخنگوی وزارت دفاع امریکا گفته بود: «کشورش نگرانی ترکیه را به‌خاطر ایجاد نیروی نظامی مرزی درک می‌کند.» وی به بحث در این باره همراه ترک‌ها اشاره نمود و در حین پاسخ دادن به خبرنگاران افزود: «کشورش به شکل منظمی در حال تماس‌های عمیق همراه ترکیه-شریک خویش در ناتو- است و بر اساس گزارش خبرنگار آناتولی: «پاهون در خلال پاسخ به پرسش‌های خبرنگاران عبارت "نیروی امنیتی مرزی فرضی" را به‌کار برد.» مگر روز پنج‌شنبه ریکس تیلرسون وزیر خارجه امریکا در تبصره خویش در خصوص این خبر اعلام کرد که کشورش هیچ برنامه‌ای برای ایجاد نیروی مرزی در سوریه ندارد و در اظهارات مطبوعاتی خویش اضافه نمود: «بعضی از اشخاص به شکل اشتباهی در این مورد صحبت نمودند و تصویر و تعریف اشتباهی از این موضوع شکل گرفته است؛ چون قرار نیست که هیچ‌گونه نیروی مرزی ایجاد گردد.» (منبع: ینی شفق العربیه ۱۷ جنوری ۲۰۱۸م)

از اظهارات فوق واضح می‌گردد که «شاخه زیتون» را ترکیه به هماهنگی امریکا و روسیه انجام می‌دهد. اظهارات اولیه امریکا به ایجاد نیروی ۳۰ هزار نفری فقط برای توجیه کردن عملیات عفرین بود. سپس بعد از این‌که عملیات آغاز یافته و هدف آن تحقق یافت، امریکا اظهارات خود را تصحیح کرده و تقریباً انکار نمود.

به این ترتیب، اقدامات ترکیه در سوریه برای خوش‌خدمتی به پروژه‌های امریکا و تحکیم نظام سیکولریستی در سوریه است و اظهارات تُند و بیانیه‌های آتشین‌اش هیچ‌گاه به عمل تبدیل نمی‌شود؛ چنانچه قبلاً گفته بود: «دیگر اجازه نخواهد داد

حماة دومی روی دهد.» - اشاره به کشتاری که حافظ اسد قبلاً در حماة مرتکب گردیده بود- حال آن که نظام بشار جرایم بیشتری از حماة مرتکب شد و این همه فقط به خاطر فریب مردم ساده بود. هم چنان حرکات مصنوعی که هیچ گاه به عمل صادق تبدیل نمی شود. اردوغان مردم ساده را با اظهارات گمراه کننده ای به گمراهی کشانده است؛ چنانچه در مورد به رسمیت شناختن قدس به حیث پایتخت دولت یهود تهدید کرده بود، اگر قدس از طرف امریکا به حیث پایتخت دولت یهود به رسمیت شناخته شود، امکان دارد که روابط خویش را با دولت یهود قطع کند. مگر نه تنها روابطش را با یهود و امریکا- کشوری که این تصمیم را اتخاذ نمود و رژیم یهود را پشتیبانی نموده و اسباب قدرت و بقای آن را فراهم می نماید- روابط خویش را قطع نه نمود؛ بلکه ندای راه حل امریکایی را سر داد؛ راه حلی که بر اساس آن مسلمانان فلسطین باید از ۸۰ درصد خاک خویش به نفع یهود کوتاه آمده و شرق قدس مربوط ایشان بوده و غرب قدس را به اختیار یهود گذارند.

به این ترتیب، سایر خیانت های اردوغان را حدس بزنید. نه تنها این، بلکه وجود روس و امریکا و نظام سوریه را تحکیم نموده است. چه در تسلیم حلب و یا گشادن پایگاه امریکا برای مداخله در سوریه؛ چه با باز گذاشتن فضای کشورش برای طیاره های روسیه و چه با نشست های آستانه-جایی که در آن یک تعداد از رهبران گروه های مسلح را متقاعد به پذیرش تصمیم های شوم این اجلاس- کرد، و چه هم به نام کاهش تنش، خاموش کردن جبهاتی که علیه نظام می جنگیدند و عقب نشینی از آن مناطق و تسلیم کردن آن به نظام و سپس محاصره جبهات در ادلب و دیگر خیانت هایش. و اکنون هم فصل جدیدی از خیانت هایش در موضوع شاخه زیتون برای تسهیل دخول نظام به ادلب آغاز گردیده است.

در اخیر ما تمام گروه های انقلابیون را خطاب قرار می دهیم که به این حرکات اردوغان فریب نخورده و ادلب را به نظام رها نکنند و سناریوی حلب بر ایشان تکرار نشود؛ بلکه حدیثی را به یاد آورند که بخاری آن را از حضرت ابوهریره رضی الله عنه روایت می کند که پیامبر صلی الله علیه و سلم می فرماید:

«لَا يُلْدَعُ الْمُؤْمِنُ مِنْ جُحْرٍ وَاحِدٍ مَرَّتَيْنِ»

ترجمه: مؤمن از یک سوراخ دو مرتبه گزیده نمی شود.

الله سبحانه و تعالی می فرماید:

﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرٍ لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ﴾

[ق: ۳۷]

ترجمه: به راستی در این (سرگذشت پیشینیان) بیدارباش و اندرز بزرگی است، برای آن که دلی (آگاه) داشته باشد، یا با حضور قلب گوش فرا دارد.

٧ جمادى الاول ١٤٣٩ هـ.ق

٢٤ جنورى ٢٠١٨ م